

Приклад батьків у вихованні дітей

Схильність до наслідування — невід'ємна риса людської природи, яка особливо сильною є у дітей шкільного віку. Діти бездоказово, вбачаючи в батьках захист, опору, поважаючи їх досвід, знання, уміння, щиро прагнуть у всьому бути схожими на старших, наслідують їх поведінку, розмови, звички, не вникаючи в суть явищ.

Підлітки вже не сліпо копіюють дорослих, їх наслідування стає вибіркоким: наслідують вони лише те, що їм здається гідним цього. Приклад батьків для підлітка має вагу в тому випадку, коли батько та мати авторитетні в його очах. Як же батькам досягти того, щоб їх авторитет був беззаперечним, а отже, і приклад був гідним наслідування їх дитиною-підлітком?

За народною педагогікою, родинне виховання матиме плідні наслідки тоді, коли в сім'ї прикладом для наслідування являються найперші вихователі дитини - батько і мати. Це стосується насамперед головної місії батьків—виховання дитини. Народ підмічає, що повноцінне виховання дітей відбувається лише в щасливих сім'ях, де першоосновою шлюбу є мотиви високоморального порядку - любов, повага, вірність, взаємодопомога подружжя. Доброзичливі стосунки між батьками та їхнє гуманне ставлення до дітей та найстарших у родині - дідуся і бабусі - є найпершою запорукою становлення батьківського авторитету. Лише такий сімейний устрій породжує почуття довіри дітей до старших, усвідомлення того, що батьки воліють передати дітям у спадок все найцінніше з того, що мають самі: знання, досвід, мудрість життя. Лише в благодатній атмосфері злагоди й любові зростають такі високоморальні якості, як порядність, щирість, доброзичливість, працелюбність, шана до старших тощо. І навпаки, відсутність любові, духовної єдності, довір'я і взаємоповаги між батьком і матір'ю ведуть до чвар, конфліктів. Все це травмує дитячі душі.

Для дитини важливо, щоб її любили, їй важлива увага. їй не потрібно багато, іноді декілька хвилин, і вона буде почувати, що потрібна, що її люблять, що важлива для своїх батьків. Відомий такий факт: без фізичного і емоціонального контакту з особистістю дитини не формується. Доведено багаточисельними дослідженнями, що такі діти стають фізично і розумово відсталими.

Дитина дорослішає і розвивається, але протягом всього періоду розвитку їй необхідна любов і ласка, розуміння її почуттів.

Демонструйте дитині свою любов до неї? Покажіть, що ви намагаєтесь зрозуміти свою дитину і її вчинки.

Проявляйте терпіння, адже ніхто не говорив, що це буде легко.

Пояснюйте свої вчинки і почуття.

- Намагайтесь запропонувати їй самій що-небудь зробити для вас, навіть якщо після цього вам доведеться відмивати кухню чи робити генеральне прибирання.

- Не забувайте хвалити дитину і її. Цей емоціональний контакт, необхідний для її розвитку і росту.

- Будьте чесні з нею, намагайтесь не обдурювати навіть у дрібницях. Це не дозволить дітям ставати брехунами відносно себе і вас.

- Спонукайте дитину думати про те, що вона хоче, про що мріє.

- Запитуйте її, як ви разом можете досягнути її мрії або сповнення бажань. Ви допоможете дитині повірити, що мрії здійсненні, і вона може їх здійснити, якщо захоче.

- Головне орієнтувати дитину на те, щоб мрії були реальними.

- Робіть щось разом із нею. Це об'єднає вас і допоможе домогтися довіри і тісного контакту.

Запитайте себе: виконання яких норм чекаєте Ви від вашої дитини? Чи відповідаєте Ви цим нормам? За що виступає Ваша сім'я? Який приклад Ви даєте вашій дитині? Чи виражаєте Ви часто незадоволення, лаєтесь, критикуєте інших і зупиняєтесь на негативних думках? Чи хочете Ви, щоб Ваші діти були такими? Чи Ви маєте у вашій сім'ї високі норми, живете самі відповідно цим нормам і чекаєте цього від ваших дітей? Чи розуміють вони, що людям, які належать до цієї сім'ї, необхідно відповідати Вашим вимогам, що окремі вчинки і погляди небажані?

Якщо люди в своїх діях і вчинках будуть керуватися тільки розрахунком на накопичення матеріальних благ і взагалі забудуть про свою душу, якій необхідна Доброта, Милосердя, Любов - ці загальнолюдські цінності, ми" просто задихнемося від злоби, агресії і власної жорстокості! Тому, незважаючи на складності в нашому житті, економічні негаразди, виховуйте наскільки можете своїх дітей в атмосфері любові, милосердя, доброти і Ви будете для них найкращим авторитетом, неперевершеним зразком людяності. І не бійтеся, що Ваша дитина піде в життя незброєною, з неправильними орієнтирами. Якщо ми відмовимося від любові, доброти, милосердя, ми просто перекреслимо свою людську природу.

Якщо батьки не поважають один одного, то як вони можуть сподіватися, щоб їх дитина навчалася поваги? Якщо дитина ні від батька, ні від матері не бачить покірності, лагідності, - то як вона буде підкорятися батькам? Дитина може подумати, що все, що роблять батьки, правильно, навіть якщо їх вчинки проявляють недосконалість і є неправильними.

Часто дорослі не хочуть приймати подарунки від дітей, помилково думаючи, що залишати дітям подарунки, які вони хотіли б віддати, є ознакою любові. Ось як один чоловік розповідає:

- Я завжди відмовлявся, коли дитина пропонувала мені свої цукерки. Я вважав, що з моєї сторони було б люб'язно не приймати того, що мій син так дуже любив. Але коли я відмовлявся і давав йому можливість залишати все собі, я не бачив очікуваної

радості у дитини. Тоді я зрозумів, що я відхиляв його щедрість, відхиляв його подарунки, відхиляв його самого. Після цього я завжди приймав такі подарунки, щоб дати йому зрозуміти, яка це радість - готовність віддавати.

Чоловік переглянув свою поведінку, він зрозумів душу свого сина.

Якщо правильне повчання супроводжується вдалим прикладом, то діти можуть навчитися любити і бути щедрими. Вони можуть також учитися вибачатися, коли це доречно. Один батько розповідав: "Коли я по відношенню до дітей роблю помилку, я їм признаюсь. Я пояснюю їм коротко, чому я зробив цю помилку і що я був не правий. Це полегшує їм признаватися в своїх помилках, знаючи, що я сам недосконалий і зрозумію їх".

Діти люблять знати, на що вони можуть розраховувати, і коли батьки справедливо, але рішуче наказують їх за погані вчинки, у дітей виникає почуття постійності і захисту.

З боку батьків вимагається рішучість залишатися твердими, коли дитина просто не хоче слухатися батьківського наказу. Деякі батьки в таких випадках вступають в переговори з дитиною і вдаються до підкупу, щоб дитина зробила те, чого вони вимагали. Це неправильно. Тільки якщо Ви наполягаєте на своїх правилах і наказах, Ви можете ждати, що ваші діти "нав'язали їх" на своє серце.

Батько являється прикладом у родині має особливе значення, оскільки діти, зокрема сини, намагаються "робити з нього життя". Це стосується не лише навичок працелюбності. У дитячій свідомості віддзеркалюються також ставлення батька до матері, дітей, старших у сім'ї, інших людей. Нерідко дорослі діти переносять досвід батьківських сімей у власні родини, і добре, якщо він позитивний. У народній педагогіці це знайшло відображення в таких висловлюваннях: "які мама й татко, таке й ягнятко"; "яке волокно, таке й полотно"; "з кривого дерева крива й тінь" та ін. Батьки мають бути носіями багатьох позитивних моральних якостей.

Таким чином, батьки повинні бути найближче до дитини, цікавитися її справами, разом проводити вільні години. В сім'ї, де люблять бувати разом, де цінують дружні, довірливі стосунки з дитиною, які передбачають власну відповідальність дитини, авторитет батьків у безпеці, а приклад батька й матері має велику виховну силу.

За матеріалами: <http://teacher.at.ua>